

Ve své diplomové práci jsem si zvolil diskutované téma divadelního režiséra, tj. člověka, jehož práce – budiž řečeno hned v úvodu – vykazuje všechny znaky tvůrčí činnosti a její výsledek – divadelní dílo – všechny znaky autorského díla. V této práci se pokusím právně-teoretickou analýzou obecných autorskoprávních institutů, jakož i právní úpravy *de lege lata* prokázat, že divadelní režisér je autorem v právním slova smyslu. Ač se může jevit takto kategorické tvrzení v úvodu nemístné, postupným analyzováním všech do úvahy přicházejících právních institutů ukážu, že je zcela logické. Jde o práci užívající instrumentů právní vědy, přesto se nevyhnu tomu, abych poukázal na fundamentální poznatky divadelní teorie o divadelním díle, abych osvětlil podstatu této kreace.

Pramennou základnou mi přirozeně budou příslušné předpisy. Nevyhnutelné bude provést kritickou analýzu nepočtené české a slovenské literatury a judikatury. Práce má v podstatě komparativní povahu a jejím úkolem je obeznámit českého čtenáře také se stavem bádání v německé jazykové oblasti a také s nahlédnutím do jiných právních řádů, které považuji pro předmět práce za inspirativní. Stranou nezůstane ani právně-historický vývoj regulace divadelního díla, pokud má pro tuto práci význam.

Teatrologická metodologie (teoretická i historiografická) nemá sloužit k interdisciplinárnímu posunu práce jako celku, jejím účelem je pouze z jiného úhlu osvětlit strukturu, povahu a fungování divadelního díla jako zcela svébytného uměleckého projevu. Domnívám se totiž, že poznatky uměnověd nelze v autorském právu ignorovat, jak se často děje. Ve srovnání s několika klíčovými divadelně-teoretickými texty, doufám, jasně vystoupí na světlo chyby a stereotypy, jichž se dodnes dopouští právní věda v přístupu ke specifickému problému divadla, často spočívající v pouhé osobní zaujatosti a předsudcích některých autorů. Pro osvětlení některých teoretických problémů používám příklady z divadelního života doby dávné i současné – pro zjednodušení výkladu odkazuji na inscenace jménem režiséra psaným kurzívou, seznam citovaných inscenací pak uvádím v závěru práce.

Jádro práce tvoří analýza jednotlivých relevantních právních, zejména autorskoprávních institutů, jak jsou známy v zemích středoevropské (německé) právní subkultury – tento postup si bude vyžadovat jisté zobecňování; mikrokomparativní přístup ke konkrétní úpravě české a německé, ale taktéž dalších zemí euro-amerického civilizačního okruhu nicméně zachovám. Vzhledem k rozsahu problematiky se budu věnovat řešení těchto otázek v zemích *common-law* pouze okrajově, stejně tak aspektům komunitárním a mezinárodněprávním (výkladem mezinárodního práva veřejného).

Předposlední kapitola obsahuje konkrétní poukázání na právní možnosti režiséra dle platného českého práva (zde se nevyhnu ani otázkám pracovníprávním, obchodněprávním či mezinárodně-soukromoprávním). Zde budu také sledovat problematiku práva mezinárodního obchodu v souvislosti s tzv. licencovanými inscenacemi či v souvislosti s mezinárodní koprodukční spoluprací divadel.

Práci uzavírá zamyšlení nad možnými způsoby řešení problému českým zákonodárcem *de lege ferenda*.